

Egzamin z przedmiotu: **BADANIA OPERACYJNE**
13-03-2007

1 Zadania

Zadanie 1.1.

Rozwiązać następujące zagadnienie programowania liniowego

$$\max_{x_i} z = 8x_1 - 3x_2$$

przy ograniczeniach:

$$\begin{aligned} 5x_1 - 2x_2 &\leq 20 \\ 2x_1 + 1x_2 &\geq 3 \\ 1x_1 &\leq 6 \\ &+1x_2 \leq 6 \\ \forall i \ x_i &\geq 0 \end{aligned}$$

Zadanie 1.2.

Znaleźć optymalny rozkład produktów w zagadnieniu transportowym przy następujących danych

$$c_{ij} = \begin{bmatrix} 6 & 2 & 3 & 1 & 0 \\ 2 & 2 & 3 & 1 & 0 \\ 5 & 3 & 7 & 3 & 0 \end{bmatrix}$$
$$a_1 = 3, \ a_2 = 4, \ a_3 = 6$$
$$b_1 = 4, \ b_2 = 4, \ b_3 = 3, \ b_4 = 1, \ b_5 = 1$$

2 Test

Zadanie 2.1.

Wyznacz rozwiązanie optymalne zadania programowania liniowego w zależności od parametru $\alpha > 0$,

$$\max_{x \in \mathbb{R}^2} \frac{1}{\alpha} x_1 + 2x_2$$

przy ograniczeniach:

$$\begin{aligned} 3x_1 + 3x_2 &\leq 12 \\ 2x_1 - x_2 &\leq 2 \end{aligned}$$

Zadanie 2.2.

Zapisać zagadnienie pierwotne dla następującego zagadnienia dualnego

$$\max_{x \in \mathbb{R}^3} 2x_1 - 1x_2 - 4x_3$$

przy ograniczeniach:

$$\begin{aligned} -2x_1 + 1x_3 &\leq 2 \\ 9x_1 + 2x_2 - 7x_3 &\geq 1 \\ -8x_2 - 5x_3 &\geq 3 \\ \forall i \quad x_i &\geq 0 \end{aligned}$$

3 Rozwiązania

Rozwiązanie

Sprowadzamy zadanie do postaci standardowej i otrzymujemy

$$\min_{x_i} z = -8x_1 + 3x_2 + 0x_3 + 0x_4 + 0x_5 + 0x_6$$

przy ograniczeniach:

$$\begin{array}{rccccccr} 5x_1 & -2x_2 & +1x_3 & & & & & = & 20 \\ 2x_1 & +1x_2 & & -1x_4 & & & & = & 3 \\ 1x_1 & & & & +1x_5 & & & = & 6 \\ & +1x_2 & & & & +1x_6 & & = & 6 \\ & & & & & & \forall i & x_i \geq & 0 \end{array}$$

Po dodaniu zmiennych sztucznych otrzymujemy

$$\min_{x_i} z = -8x_1 + 3x_2 + 0x_3 + 0x_4 + 0x_5 + 0x_6 + wx_7$$

przy ograniczeniach:

$$\begin{array}{rccccccr} 5x_1 & -2x_2 & +1x_3 & & & & & = & 20 \\ 2x_1 & +1x_2 & & -1x_4 & & & +1x_7 & = & 3 \\ 1x_1 & & & & +1x_5 & & & = & 6 \\ & +1x_2 & & & & +1x_6 & & = & 6 \\ & & & & & & \forall i & x_i \geq & 0 \end{array}$$

Przechodzimy do rozwiązania metodą sympleks

KROK I Tablica początkowa metody sympleks

				-8	3	0	0	0	0	0	w
i	BAZA	c	P ₀	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	P ₅	P ₆	P ₇	
1	P ₃	0	20	5	-2	1	0	0	0	0	0
2	P ₇	w	3	2	1	0	-1	0	0	0	1
3	P ₅	0	6	1	0	0	0	1	0	0	0
4	P ₆	0	6	0	1	0	0	0	1	0	0
5	z _j - c _j		0	8	-3	0	0	0	0	0	0
6			3	2	1	0	-1	0	0	0	0

KROK II Kolejna tablica sympleks wygląda następująco

				-8	3	0	0	0	0
i	BAZA	c	P ₀	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	P ₅	P ₆
1	P ₃	0	25/2	0	-9/2	1	5/2	0	0
2	P ₁	-8	3/2	1	1/2	0	-1/2	0	0
3	P ₅	0	9/2	0	-1/2	0	1/2	1	0
4	P ₆	0	6	0	1	0	0	0	1
5	z _j - c _j		-12	0	-7	0	4	0	0

KROK III Kolejna tablica sympleks wygląda następująco

				-8	3	0	0	0	0
i	BAZA	c	P ₀	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	P ₅	P ₆
1	P ₄	0	5	0	-9/5	2/5	1	0	0
2	P ₁	-8	4	1	-3/5	1/5	0	0	0
3	P ₅	0	2	0	2/5	-1/5	0	1	0
4	P ₆	0	6	0	1	0	0	0	1
5	z _j - c _j		-32	0	1/5	-8/5	0	0	0

KROK IV Kolejna tablica sympleks wygląda następująco

				-8	3	0	0	0	0
i	BAZA	c	P_0	P_1	P_2	P_3	P_4	P_5	P_6
1	P_4	0	14	0	0	$-\frac{1}{2}$	1	$\frac{9}{2}$	0
2	P_1	-8	6	1	0	0	0	1	0
3	P_2	3	5	0	1	$-\frac{1}{2}$	0	$\frac{5}{2}$	0
4	P_6	0	1	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$-\frac{5}{2}$	1
5	$z_j - c_j$		-33	0	0	$-\frac{3}{2}$	0	$-\frac{1}{2}$	0

STOP – Znalezione rozwiązanie optymalne

Odpowiedź

Rozwiązaniem zadania jest punkt $\hat{x} = [6 \ 5]^T$. Natomiast optymalna wartość funkcji celu to $c^T \hat{x} = 33$.

Rozwiązanie

Metodą kąta północno-zachodniego otrzymujemy rozwiązanie początkowe

$$\begin{array}{cccccc|c} 3 & 0 & 0 & 0 & 0 & 3 \\ 1 & 3 & 0 & 0 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & 1 & 6 \\ \hline 4 & 4 & 3 & 1 & 1 & \end{array}$$

KROK I Kolejna tablica wygląda następująco

$$\begin{array}{c|ccccc} u_i \backslash v_j & 0 & 0 & 4 & 0 & -3 \\ \hline 6 & \boxed{3}^{-\theta} & 4 & 7^{+\theta} & 5 & 3 \\ 2 & \boxed{1}^{+\theta} & \boxed{3}^{-\theta} & 3 & 1 & -1 \\ 3 & -2 & \boxed{1}^{+\theta} & \boxed{3}^{-\theta} & \boxed{1} & \boxed{1} \end{array} \quad \theta = 3$$

KROK II Kolejna tablica wygląda następująco

$$\begin{array}{c|ccccc} u_i \backslash v_j & 0 & 0 & -3 & 0 & -3 \\ \hline 6 & \boxed{0}^{-\theta} & 4 & \boxed{3} & 5^{+\theta} & 3 \\ 2 & \boxed{4}^{+\theta} & \boxed{0}^{-\theta} & -4 & 1 & -1 \\ 3 & -2 & \boxed{4}^{+\theta} & -7 & \boxed{1}^{-\theta} & \boxed{1} \end{array} \quad \theta = 0$$

KROK III Kolejna tablica wygląda następująco

$$\begin{array}{c|ccccc} u_i \backslash v_j & 0 & 0 & 2 & 0 & -3 \\ \hline 1 & -5 & -1 & \boxed{3} & \boxed{0} & -2 \\ 2 & \boxed{4} & \boxed{0}^{-\theta} & 1 & 1^{+\theta} & -1 \\ 3 & -2 & \boxed{4}^{+\theta} & -2 & \boxed{1}^{-\theta} & \boxed{1} \end{array} \quad \theta = 0$$

KROK IV Kolejna tablica wygląda następująco

$$\begin{array}{c|ccccc} u_i \backslash v_j & 0 & -1 & 1 & -1 & -4 \\ \hline 2 & -4 & -1 & \boxed{3} & \boxed{0} & -2 \\ 2 & \boxed{4} & -1 & 0 & \boxed{0} & -2 \\ 4 & -1 & \boxed{4} & -2 & \boxed{1} & \boxed{1} \end{array}$$

KONIEC – znalezione rozwiązanie optymalne.

Odpowiedź

Optymalny rozkład towaru w danym zagadnieniu przedstawia następująca tablica

$$\hat{x}_{ij} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 3 & 0 & 0 \\ 4 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Natomiast koszt całkowity transportu wynosi $\hat{c} = 32$

Rozwiązanie

$$\max_{x \in \mathbb{R}^3} -2x_1 + 1x_2 + 3x_3$$

przy ograniczeniach:

$$\begin{array}{rcll} 2x_1 & +9x_2 & & \leq & -2 \\ 0x_1 & +2x_2 & -8x_3 & \leq & 1 \\ -1x_1 & -7x_2 & -5x_3 & \leq & 4 \\ & \forall i & x_i & \geq & 0 \end{array}$$